

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 84Pu/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124215589
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7124215589.3

Uznesenie

Mestský súd Košice v právnej veci oznámenia zdravotníckeho zariadenia: II. Psychiatrická klinika Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice, Rastislavova 43, Košice, o prevzatí umiestnenej: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. X, D., do zdravotníckeho zariadenia bez jej informovaného súhlasu a o držaní umiestneného v zdravotníckom zariadení, takto

rozhodol:

I. Vyslovuje, že prevzatie A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. X, D., do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

II. Ukladá zdravotníckemu zariadeniu bezodkladne oznámiť Mestskému súdu Košice prepustenie, prípadne premiestnenie umiestnenej.

III. Konanie o prípustnosti držania umiestnenej v zdravotníckom zariadení v y l u č u j e na samostatné konanie.

odôvodnenie:

1. Uznesením Mestského súdu Košice, sp. zn. 84Pu/22/2024 zo dňa 14.8.2024 začal súd, v súlade s ust. § 254 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konanie o prípustnosti prevzatia a držania umiestnenej v zdravotníckom zariadení bez návrhu, a to na základe oznámenia zdravotníckeho zariadenia o neudelení informovaného súhlasu s hospitalizáciou a liečbou doručeného súdu dňa 14.8.2024 o 11:03 hod.

2. Konanie o prípustnosti prevzatia a držania umiestnenej osoby v zdravotníckom zariadení je osobitným druhom konania, ktoré je procesne upravené v CMP, pričom o prípustnosti prevzatia súd v zmysle ust. § 266 CMP rozhoduje bez nariadenia pojednávania uznesením, ktoré vydá do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného. Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

3. Podľa ust. § 260 ods. 1, 2, 3 CMP súd umiestneného vylúčne. Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhľadne. Ak o to požiada umiestnený, vylúčne ho súd vždy.

4. Podľa ust. § 261 CMP, súd sa oboznámi s názorom ošetrojúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav vecí, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

5. Podľa ust. § 262 ods. 1, 2, 3, CMP, súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania. Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného. Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

6. Podľa ust. § 263 CMP, zdravotnícke zariadenie umiestneného okamžite prepustí, ak súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo neprípustné.

7. Podľa ust. § 264 CMP, zdravotnícke zariadenie je vždy oprávnené umiestneného prepustiť, a to aj keď súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

8. Podľa ust. § 6 ods. 9 písm. d) zák. č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

9. Podľa ust. § 9 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z.z., ak ide o ústavnú starostlivosť, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas podľa § 6 ods. 9 písm. d), poskytovateľ je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

10. Podľa ust. § 6 ods. 4 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti, informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 36 ods. 2, § 38 ods. 1, § 40 ods. 2).

11. Podľa ust. § 6 ods. 6 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti informovaný súhlas dáva, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a), osoba, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť.

12. Súd sa postupom podľa citovaných ustanovení CMP oboznámil s názorom službukonajúceho lekára, so zdravotnou dokumentáciou umiestnenej, vzhľadnutím umiestnenej a zistil nasledovné skutočnosti:

13. Zo zdravotnej dokumentácie, konkrétne z prijímacej správy zo dňa 13.8.2024, súd zistil, že umiestnená bola privezená cestou RZP na psychiatrickú kliniku pre poruchy správania. Umiestnená bola v domácom prostredí agresívna, nonkonpliancia pri užívaní psychofarmák a preto je potrebná ústavná liečba.

14. Výsluchom službukonajúceho lekára dňa 14.8.2024 súd zistil, že umiestnená bola prijatá na kliniku dňa 13.8.2024 o 11:13 hod. Pacientka bola prijatá pre vystupňované poruchy správania v domácom prostredí, doma agresívna, odmietala brať lieky. Pacientka je opakovane hospitalizovaná na klinike, naposledy v júli 2024. Už dva týždne neužíva lieky, preto sa jej stav zhoršil, nechcela prijímať stavu z dôvodu, že rodina ju chce otráviť je paranoidná voči rodine a sestre. Nedodržovala hygienu, neustále opakovala, že rodina ju chce otráviť a z chorobnej motivácie odmietala stravu.

15. Vzhľadom na stav umiestnenej a odporúčanie lekára súd vykonal vzhľadnutie umiestnenej v zdravotníckom zariadení dňa 14.8.2024. Umiestnená bola bdelá, ale zmätená, očný kontakt neudržiavala, hovorila nesúvisle vety, neodpovedala na otázky, nevedela udržať pozornosť.

16. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12Ps/13/2023 o obmedzenie spôsobilosti umiestnenej na právne úkony súd zistil, že vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie za účelom posúdenia duševného stavu umiestnenej, pričom znalec JUDr. MUDr. Ján Uhrin, MPH vypracoval znalecký posudok č. 29/2024, ktorý bol súdu doručený dňa 30.7.2024. Z tohto posudku súd zistil, že umiestnená bola znalcom súdnoznalecky psychiatricky vyšetrená dňa 29.5.2024 s uvedením, že umiestnená so znalcom spolupracovala v rámci svojich možností, nie je schopná dodržať základné spoločenské konvencie, znalec takmer nemá priestor položiť akékoľvek otázky. Diagnostickým záverom je paranoidná schizofrénia s postpsychotickým defektom osobnosti. Paranoidná schizofrénia je závažné chronické duševné ochorenie, je trvalého charakteru, je nevyliciteľné, má nepriaznivú prognózu. U umiestnenej sa prejavuje poruchami myslenia, poruchami vnímania, početnými nesystematizovanými bludnými obsahmi

v myslení, paranoidným spracovávaním podnetov z okolia, zhoršenou schopnosťou vytvoriť si správny úsudok a zníženou schopnosťou správne vnímať a reagovať na podnety z okolia, môže byť ľahšie ovplyvniteľná. Umiestnená nemá pocit chorobnosti. Ide o poruchu trvalého, celoživotného charakteru. Vzhľadom na doterajší priebeh ochorenia u umiestnenej možno očakávať skôr ďalšiu progresiu stavu, znalec prognózu hodnotil ako nepriaznivú. Osobnosť umiestnenej je závažne zmenená schizofrénnym ochorením, t. č. už o nejakej osobnostnej štruktúre v zmysle povahy u menovanej nemožno hovoriť. Umiestnená nie je spôsobilá realizovať žiadne právne úkony. Umiestnená nie je spôsobilá posúdiť svoj zdravotný stav na účely udelenia súhlasu s prípadnou ambulantnou ani ústavnou formou liečby – uvedené sa týka psychiatrickej ale aj nepsychiatrickej liečby. Umiestnená nie je schopná chápať zmysel súdneho pojednávania, na súdne pojednávanie ju znalec neodporúča predvolávať. Umiestnená nie je schopná porozumieť doručovaným rozhodnutiam.

17. Umiestnenú súd vzhliadol dňa 14.8.2024, pričom bolo zistené, že vzhľadom na jej súčasný zdravotný stav jej výsluch súdom nie je možný. Vzhľadom na obsah znaleckého posudku č. 29/2024 a výsledok vzhliadnutia umiestnenej súd ďalší pokus o výsluch umiestnenej nezrealizoval, keďže dospel k záveru, že predmetný výsluch nie je možné zrealizovať vzhľadom na súčasný zdravotný stav umiestnenej. Súd má za to, že ďalší pokus o výsluch umiestnenej by bol nadbytočný a spôsobilý umiestnenú nad potrebnú mieru zaťažiť vzhľadom ku skutočnosti, že súd má za to, že z dostupných vykonaných dôkazov, najmä znaleckého dokazovania a vzhliadnutia umiestnenej v tomto konaní má dostatočne zistený skutočný stav veci na posúdenie otázok nahradenia súhlasu umiestnenej s jej hospitalizáciou.

18. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že prevzatie umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia, II. Psychiatrická klinika Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura Košice, Rastislavova 43, Košice, dňa 13.8.2024 o 11:13 hod. bolo prípustné. Dôvodom prevzatia umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia bolo akútne zhoršenie stavu umiestnenej aj z dôvodu neužívania liekov umiestnenej. Z uvedených dôvodov, ak by nebol akútny stav umiestnenej podchytený a ústavne liečený, mohlo by dôjsť k ohrozeniu jej života a zdravia alebo k ohrozeniu tretích osôb. Nakoľko službukonajúci lekár konštatoval, že stav umiestnenej si vyžaduje hospitalizáciu, a nepostačuje ambulantná liečba na zmiernenie stavu jej ochorenia, má súd za to, že prevzatie umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia bez jej informovaného súhlasu bolo odôvodnené, prípustné a v jej záujme. K prevzatí umiestnenej došlo z dôvodu, ktorý bol dostatočne závažný na jej obmedzenie slobody a ochrany pred následkami jej správania voči sebe a voči svojmu okoliu.

19. Súd zároveň uložil zdravotníckemu zariadeniu bezodkladne realizovať oznamovaciu povinnosť pri prepustení, prípadne premiestnení umiestneného, a to s ohľadom na ustanovenie § 265 CMP upravujúce ďalší procesný postup súdu.

20. Vzhľadom k tomu, že súd podľa ust. § 265 CMP pokračuje v konaní o prípustnosti držania umiestneného v zdravotníckom zariadení, v ktorom je potrebné vykonať znalecké dokazovanie, posúdil okolnosti prípadu tak, že je účelné konanie o pokračovaní o prípustnosti držania v zdravotníckom zariadení v súlade s ust. § 166 ods. 2 CSP vylúčiť na samostatné konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Košice.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka, §127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu a ani odvolacími dôvodmi (§65 a §66 CMP).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, možno odvolanie odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.